Mikko on monen lajin työmies

ÄÄNEKOSKI
Pekka Tiihonen

Keskisuomalaisen elektroniikkahuollossa työskentelevä **Mikko Nieminen** Uuraisten Jokihaarasta haluaa, että ammatin kohdalle merkitään työmies. Halu juontaa vuosien taakse verotukseen. Verottaja ei olisi myöntänyt työvaatevähennystä radio- ja tv-asentajalle, joka siihen aikaan joutui möyrimään myös painokoneiden kimpussa ja muissa likaavissa paikoissa.

– Jupisin siitä monta vuotta ja sain verokirjaan titteliksi työmies.

Nyt työ on elektroniikkalaitteiden asennusta ja huoltoa, harvemmin korjaamistakin. Nieminen arvostaa vakaata työnantajaa: palkka on tullut aina varmasti tilille, paitsi kerran pankkilakon aikana.

– Työssä on tosi hyviä kavereita. Sekin on auttanut päänuppia pysymään kunnossa näin pitkään.

– Työ ei ole kuitenkaan pääasia. Elämän sisältö löytyy enemmän perheestä ja vapaa-ajan harrastuksista.

– Maija on hyvä vaimo, oikeastaan suorastaan paras vaimo, Nieminen kehuu puolisoaan. Pariskunta on ollut 30 vuotta yhdessä ja naimisissa vuodesta 1981.

Nieminen on monitaituri, rakentaja ja vähän keksijäkin. Ja kohtuullisen kova huumorimies. Heikkoa tanssitaitoaan hän harmittelee, tempaisee sukan jalastaan ja näyttää todisteeksi särkynyttä varpaan kynttä. Vaimo antaa tuommoisesta esittelystä kyytiä.

Osaava mies on rakennellut taloonsa elämää helpottavia yksityiskohtia. Autotallien ovet toimivat kauko-ohjaimella, löylyvesi suihkuaa kiukaalle nappia painamalla eikä kiukaan kuumaa kantta tarvitse nostella käsin edes häkälöylyä varten.

Suurtyö on osaksi muiden taitajien avulla syntynyt mutta itse koottu foliopainokone, jolla saa mainostekstit pyöreään kynään. Nieminen arvioi, että koneella on painettu 300 000 kynää. Mutta se on vaimon liiketoimintaa.

Purjelauta kiitää Nauttiaisen pintaa

Viime vuosina vapaa-aikaan on tullut lisää rakennustöitä, kun Niemiset hankkivat Uuraisten Nauttiaisen rannalta kesämökin. Välillä mies kiitää järven pintaa purjelaudalla ilokseen tai asioilla. Onpa muutama naapurikin innostunut purjelautailusta, joka oli joskus kovinkin muodikasta.

Vapaa-ajalla on syntynyt 700 pärekelloa, lukematon määrä sorvattuja kukkatelineitä sekä vastakkain istuttavia puutarhakeinuja.

– Pienenä minua sanottiin romu-Mikoksi. Nytkin on naapurin navetta ja oma hevostalli romua täynnä.

Nieminen on toiminut 10 vuotta Jokihaaran kyläyhdistyksen puheenjohtajana. Hän pitää yllä Paunetiksi nimettyä yhdistyksen verkkopalvelua ja perhe vastaa yhdistyksen aittakioskin pyörityksestä kesäisin. Yhdistys on järjestänyt muun muassa neljä atk-tumpelokurssia. Kurssien rehtorina – kukas muu kuin – Nieminen.

Uuraisten kunnallispolitiikassa Jokihaaran äänenä tunnettu Nieminen (kesk.) kantaa huolta etenkin kotikylänsä kehittämisestä. Hän on neljättä kautta valtuustossa, ollut kahdeksan vuotta kunnanhallituksessa ja kuusi valtuuston varapuheenjohtajistossa. Korkeista tehtävistä huolimatta hän arvioi kunnalliset saavutuksensa vaatimattomiksi. Kun enemmistö haluaa kehittää kirkonkylää ja Nieminen Jokihaaraa, kirkonkylä usein voittaa.

– Jokihaara on mahdollisuuksien paikka. Kehitetään kuntaa mistä päin tahansa, se on kunnan kehittämistä, hän linjaa.

– Koen epäonnistumisena, että Jokihaaran kaavoittaminen on kolme vuotta myöhässä.

Nieminen kuitenkin iloitsee, että yleiskaavassa kylään on tulossa toista sataa rakennuspaikkaa. Aivan hänen naapurissaan on 12 hehtaarin alue, jonka kyläyhdistys jo nimesi Paratiisiksi. Siihen on on kaavoitettu 21 uutta rakennuspaikkaa.

Mikko Nieminen Jokihaaran Paratiisin portilla. Paratiisiksi nimetylle alueelle on kaavoitettu 21 rakennuspaikkaa. KUVA: PEKKA TIIHONEN

50-VUOTIAS: MIKKO NIEMINEN

- SYNTYNYT: 4.1. 1954 Uuraisten Hiirolassa.
- AMMATTI: Asentaa ja huoltaa elektroniikkalaitteita viestintäyritys Keskisuomalaisessa, jossa työskennellyt vuodesta 1976.
- KOULUTUS: Radio- ja televisioasentaja. Tiedotusopin approbatur 1992.
- ASUU: Uuraisten Jokihaarassa omakotitalossa.
- PERHE: Maija. Lapset Tiina, Jussi ja Suvi, joista kaksi jälkimmäistä asuvat vielä kotona.
- INNOSTUTTAVIA ASIOITA: Elämää piristävien laitteiden keksiminen ja rakentaminen, valokuvaus, tekniset laitteet. Kyläyhdistyksen projektit. Kesämökkeily Nauttiaisen rannalla ja surffaus oikeasti järvellä.
- JUHLIT: Pienimuotoisesti ystävien kesken.
- KUNNALLINEN TOIMINTA: Uuraisten valtuustossa neljättä kautta. Kahdeksan vuotta kunnanhallituksessa ja kuusi vuotta valtuuston varapuheenjohtajistossa.
- KEHITYSAJATUS: Jokihaara on mahdollisuuksien paikka. Kehitetään kuntaa mistä päin tahansa, se on kunnan kehittämistä.

Hääyön taikaa

JYVÄSKYLÄ
Reetta Salminen

Hyvät avioparit! Tänä vuonna Keskisuomalaisen hääliite kysyy Teidän muistojanne hääyöstä. Mitä tuona tärkeänä ja ikimuistoisena yönä todella tapahtui? Oliko se ruusuisen romanttinen vai kuluiko se mahdollisesti tanssilattiaa kuuraten?

Emme luonnollisestikaan toivo Teidän kertovan yksityiskohtia aviovuoteestanne, vaan mukavia muistoja, erikoisia tapauksia tai hauskoja kömmähdyksiä. Etsimme siis todellisia tarinoita, erilaisia ja mieleen painuneita hetkiä avioliiton alusta, ajoittui se sitten vuosikymmenten päähän tai viime viikolle.

Kirjoittakaa meille vapaamuotoinen tiivis tarina yöstänne joko sähköpostitse osoitteeseen reetta.salminen@keskisuomalainen.fi tai kirjeenä osoitteella: Keskisuomalainen/Hääliite, PL 159, 40101 Jyväskylä.

Liittäkää tekstiin yhteystietonne sekä vuosiluku, jolloin Teidät vihittiin. Parhaat palat julkaisemme helmikuussa 2004 hääliitteessä. Vastanneiden kesken arvomme lahjakortin hotelliin, mahdollisuuden vaikkapa hääpäivän yöhön.

VIHITYT

Hanna Savander ja Tomi Niiniketo kaupungin-kirkossa 16.8. KUVA: LEHTINEN

Suvi Nokelainen ja Kari Joensuu Ähtärin kirkossa 16.8. KUVA: STUDIO VALOMAALARIT

Tuula Puura ja Martti Nyman Laukaan kirkossa 12.7. KUVA: LAUKAAN KUVA

Teija Vilen ja Markku Kinnunen kotona Äänekoskella 6.12. KUVA: RAIMO KINNUNEN

Marja Minkkinen ja Mika Rämänen Saarijärven kirkossa 2.8. KUVA: MARTTI KUHNO

Katri Nieminen ja Johannes Hertteli Laukaan kirkossa 29.11. KUVA: LAUKAAN KUVA

Latinistien kujeita Jyväskylän Älylässä

JYVÄSKYLÄ
Esa Sironen

Olisiko parempi suomentaa ”suvi vienoja tuulia entää” vai ”kuin viri lounaan”?

Siinä pulma latinisti **Päivö Oksalan** perheessä. Mikä vuosikymmen mahtoi ollakaan? Lapsetkin saivat oppia toimimaan makutuomareina isän käännöksille, väliin naapurinkin lapset.

Niin kääntyivät Catullus ja Vergilius suomalaiseen heksametriin Jyväskylän Älylässä. Runosalkut seurasivat Päivö Oksalaa uskollisesti myös kesäiselle Päijänteelle ja monille ulkomaanmatkoille. Kaikkein herkimmille kohdille tyrskittiin perheen iltapuhteella. Itkettiin ja naurettiin.

– No herrajumala, **Louna Lahti** muistelee.

– Niissä antiikin runoissa on niin järkyttäviä, tunnevoimaisia asioita, että *Kauniit ja rohkeat* jää kirkkaasti varjoon.

– Ajatellaan nyt tämäkin kohta *Orfeuksesta ja Eurydikesta*, jonka isäni käänsi Jyväskylän oopperayhdistykselle: ”Kolkko on hiljaisuus, vain kallioseinä on tienä.”

Älylän latinistipiireissä viljeltiin huumoriakin. Onhan sanottu, että latinan opetus ja reaalisosialismi ovat tuottaneet ihmiskunnalle parhaat kaskut. Totta toinen puoli siinäkin.

Latinan kokeen tekstikohdan tanta erat gratia, ”niin suuri oli suosio”, muuan neropatti suomensi kuulumaan: ”tätini oli sellainen sulotar”.

Viisun *Rosvo-Roopesta* Päivö Oksala käänsi poikansa **Teivas Oksalan** kanssa latinaksi jo 1950-luvulla, ja siitä tuli heti klassikko. Päivö Oksala tosin kielsi isyytensä, sillä se olisi saattanut merkitä, jos ei viran, niin ainakin maineen menetystä.

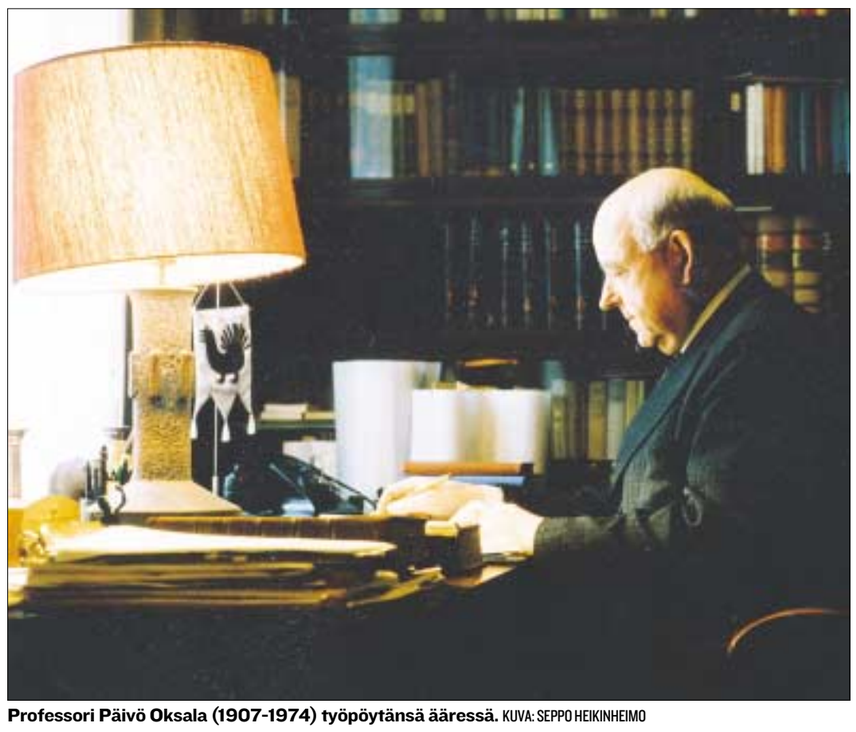

Professori Päivö Oksala (1907-1974) työpöytänsä ääressä. KUVA: SEPPO HEIKINHEIMO

Niin on miltei käynyt **Doctor Ammondtille**. Eihän sovi, että vakavasti otettava kirjallisuuden tutkija alkaa noin vain levytellä **Toivo Kärkeä** ja **Elvistä** latinaksi.

Teivas Oksala toimi jälleen kääntäjänä, ja yllättäen myös rock'n roll sujui.

– Siinähän on sellainen alkuluritus, hän muistelee Elviksen *Tutti fruttia*.

Se alkaa: bo bob, bob, o lum off, a lop bob bum. Tai jotenkin sinne päin.

– Minä muistin latinan kolmannen deklinaation poikkeuksellisten sanojen luettelosta boseli härkä-sanan taivutuksen, Teivas Oksala muistelee.

– Sana taipuu monikossa boves, boves, boum, bubus, bubus. Ammodt saikin sen aika hyvin rullaamaan, ja latinan harrastajat ympäri maailman ovat olleet vallan riemastuneita.

Kappaleen nimikkohihkaisussa tutti frutti sisäsointu on tärkeämpi kuin merkitys, Teivas Oksala päätteli. Niinpä hän latinansi sen kuulumaan totus botus, hic, scotus. Se tarkoittaa suomeksi ”koko tämä juopunut skotti”.

– Se pitää ymmärtää tilanteena, jossa päihtynyt skotlantilainen pitää viskipulloa kädessään ja katselee siitä omaa kuvaansa, Teivas Oksala johdattelee.

Lisää Jyväskylän latinisteista kuullaan Yle Radio 1:n ”todellisissa tarinoissa” lauantaina 3.1. klo 16.05.

JYVÄSKYLÄN SEUTU TÄNÄÄN

ELOKUVAT
- Elokuvateatteri Fantasiassa (Jyväskeskus)

Taru sormusten herrasta: Kuninkaan paluu (3.20), K11, klo 13.15, 17, 19, 20.45 ja 22.45.
Kolmetoista (1.42), K15, puhuttu suomeksi, klo 13.30, 15.45, 18 ja 23.
The Matrix revolutions (2.09), K15, klo 20.15.
Looney Tunes: Taas kehissä (1.35), K7, puhuttu suomeksi, klo 13 ja 17.45.
Rakkautta vain (2.16), K11, klo 15, 19.45 ja 22.30.
Vieraalla maalla (1.32), K7, klo 13.45, 15.45, 17.45 ja 22.30.
Master and commander: Maailman laidalla (2.24), K11, klo 19.45.
Nemoa etsimässä (1.42), K7, puhuttu suomeksi, klo 13, 15 ja 17.
Perjantai on pahin (1.38), S, klo 14, 16 ja 18.15.
S.W.A.T. (1.59), K15, klo 20.15 ja 22.45
Lippukassa avataan la klo 12.

MUUT TAPAHTUMAT
- Ladun maja Kolmisoppisella avoinna viikonloppuisin klo 9.30–16.

NÄYTTELYT
- Keski-Suomen Luontomuseossa Harjulla (Vesilinna, Ihantolantie 5) näyttelyt; Perintönä ympäristö. Pysyvä perusnäyttely esittelee Keski-Suomen luontoa vanhimmasta kallioperästä 2000-luvun kohteisiin. 2.1.–26.3 Naalinäyttely. Vaihtuva näyttely kertoo naalin elintavoista, uhanalaisuudesta ja suojelutyöstä. 2.1.–26.3. Eläimellistä menoa talvella. Vaihtuvassa näyttelyssä Jussi Murtosaaren luonto- ja eläinaiheisia valokuvia. Vesilinna 50-vuotta ikkunanäyttely. 1950-lukua esittelevä näyttely Vesilinnan ulkoikkunoissa. Avoinna: ti–pe 11–18, la–su 12–17. Pääsymaksu 2/4 e (opisk./aik.), vapaa pääsy alle 18-v. Perjantaisin kaikille vapaa pääsy. Ryhmät ja opastukset sopimuksen mukaan. Tied. 260 3812 tai 260 3810.

URHEILU
- Miesten 2-sarjan lentopallo-ottelu Huki Jyväskylä–Aitolahden Riento klo 16 Huhtaharjun koululla (Kangasvuorentie 22).
- Koripallon A-poikien SM-sarjan ottelu HoNsU–PuHu Kypärämäen koululla klo 14.30. Vapaa pääsy.
- Koripalloa A-tyttöjen 1. divisioonan ottelu HoNsU–TaNMKY klo 12 Kypärämäessä.

MUURAME
- Lentopallo-ottelu MuurLe–PerPo klo 14 Kulttuurikeskuksessa. Liput 7/5/3,50 e.

MAAKUNTA TÄNÄÄN

VIITASAARI
- Viitasaaren Seudun 70-vuotisjuhlat klo 11.30 keskuskoululla. Tied. 339 7100.

ÄÄNEKOSKI
- Tanssiteatteri Krampin Sua vain... -esitys klo 19 Halliwoodissa (Teollisuuskatu 42). Liput 7 e. Varaukset Raisa Pylkkö 0400 698 416. Lisätietoja www.kramppi.fi.
- Galleria Sky Artissa (Kauppakatu 13 C 4) pastellitaidetta ja antiikkia klo 10–16.

Huikea lottopotti avasi uuden vuoden

PHILADELPHIA
Reuters

Vuosi 2004 alkoi ainakin parissa amerikkalaisperheessä onnellisten tähtien alla, vähintäänkin vaurautta tuovien sellaisten.

Loton jättipotti jakautui kahden voittajan kesken. Toinen asuu Pennsylvaniassa, toinen Etelä–Carolinassa. Voittajat saivat jaettavakseen noin 180 miljoonaa euroa.

Kumpikaan voittajista ei ole astunut julkisuuteen paistattelemaan maan historian seitsemänneksi suurimman lottovoiton suoman dollarikasan kanssa.

Yhdysvalloissa vietetään kissanpäiviä

NEW YORK
Reuters

Kissat ovat kummallisia kavereita, mutta vallan merkillistä väkeä ovat usein niiden omistajatkin. Kissojen suuren tapaamistapahtuman näyttämöllä, New Yorkin kuuluisassa Madison Square Gardenissa, kissaharrastajat tapaavat vuosittain toisensa.

Virginiasta kissoineen New Yorkiin saapunut **Sloane Wulf** kertoi lähes päivittäin paistavansa siamilaiskissoilleen tuoretta kanaa, kun taas newyorkilainen **Caroline Scott** patistaa aika ajoin koko 28-häntäisen kissalaumansa aerobicharjoituksiin. Kissat kuulemma jumppaavat mielellään, mutta verenkiertoharjoituksiin Scottin kissat suhtautuvat vähemmän myötämielisesti.

Rouva Scott ottaa kattejaan takajaloista kiinni, nostaa ne ilmaan ja roikottaa nelijalkaisia ystäviään aikansa, jotta veri täyttäisi tasapuolisesti kissojen koko kropan.

– Kissojen verenkiertoon liittyvä takajalkaoperaatio tulee aloittaa varovasti ja hissukseen. Muuten kissasi pitävät sinua hulluna, Caroline Scott varoittaa.

”Naiset ovat kissoille kateellisia”

Caroline Scottin kissojen vieressä makailee komea persialaiskissa, jota parhaillaan yritetään puoliväkisin syöttää.

– Haluamme kissojemme olevan lievästi ylipainoisia, newjerseyläinen Darlene Feger perustelee syöttämistapahtumaa.

Floridasta New Yorkiin saapunut **Emily Turner** toi mukanaan brittiläisen lyhytkarvaisensa. Siis kissan.

– Hän viihtyy täällä New Yorkin hotellihuoneessaan paremmin kuin koskaan aiemmin missään, Emily Turner ilakoi kissansa ja hotellihuoneen suhteella.

Darlene Fegerin tavoin New Jerseystä kissoineen New Yorkiin saapunut **Dori Dostal** rehvastelee persialaiskissansa kuljetushäkin erinomaisuudella. Ja kyllä siinä tavara riittääkin: on harjaa, kampaa, lelua ja puuterirasiaa siihen malliin, että hyvä jos itse kissa enää ylipäänsä mahtuu sekaan. Dori Dostalin kissa myös kylpee säännöllisesti. Kylpy ja sitä seuraava puhalluskuivaus vievät kissalta ja sen isäntäväeltä kaksi ja puoli tuntia kylpykertaa kohti.

New Yorkiin kokoontuneet kissa-asiantuntijat jos ketkä tietävät, mikä kissoissa viehättää.

– Kissat ovat aina niin siistejä ja puhtaita, että kaikki naiset ovat niille kateellisia, kiljuu toinen.

Mutta oli New Yorkin suuri kissakokoontuminen minkä tason riekkujainen tahansa, kissojen itsensä ei odoteta tapahtumasta pahemmin pillastuvan. Kissoilla on tapana mokomissa peijaisissa viettää aikansa pääasiassa unten mailla.

– Kissat tuntuvat olevan jotenkin kyllästyneitä tällaisiin tapahtumiin, kissoja työkseen kasvattava newyorkilainen **Barbara Bosco** kiteyttää.

Kissojen aerobickiin vai kauneushoitolaan?